

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **P. O.**, zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod kaštany 245/10, Praha, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 9. 2020, č. j. 19 A 10/2020 - 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Bohumín ze dne 11. 11. 2019, č. j. MÚBO/39881/2019, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o silničním provozu“), za což mu byla uložena pokuta ve výši 3 000 Kč. Přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 19. 8. 2019 v 10:34 hod. „*v obci Bohumín, na ul. Ostravské ve směru od Ostravy*“ jako řidič motorového vozidla tov. zn. Chevrolet Corvette, registrační značky X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost. V místě, kde nevyšší povolená rychlost činí 50 km/h, jel rychlostí 85 km/h (po odečtení možné odchylky měřicího zařízení - 3 km/h).

[2] Žalobce napadl uvedené rozhodnutí odvoláním. Rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 1. 2020, č. j. MSK 179850/2019, bylo uvedené rozhodnutí částečně změněno. Text uvedený ve výroku „*v obci Bohumín, na ul. Ostravské ve směru od Ostravy*“ byl změněn na text „*v obci Bohumín, na ul. Ostravské u domu č. p. 2 ve směru od Ostravy*“. Ve zbytku bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.

II.

[3] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce správní žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě zamítl shora označeným rozsudkem. Krajský soud se ztotožnil se závěry správních orgánů. Neshledal důvodnými námitky poukazující na nesprávnou identifikaci místa přestupku a formu zavinění. Místo spáchání přestupku bylo dostatečně specifikováno a prokázáno. Nedůvodnou krajský soud shledal i žalobní námitku, že správní orgán dostatečně neodůvodnil závěr o tom, že žalobce spáchal předmětný přestupek úmyslně ve formě úmyslu nepřímého a že neprokázal zavinění. Z § 15 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o odpovědnosti za přestupky“) plyne, že k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se vyžaduje zavinění, přičemž postačuje zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Správní orgány obou stupňů dospěly k závěru, že žalobce předmětný přestupek spáchal úmyslně ve formě úmyslu nepřímého, přičemž své závěry přezkoumatelným způsobem odůvodnily. Plné znění rozsudku krajského soudu je přístupné na www.nssoud.cz, a soud na něj pro stručnost odkazuje.

III.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Z hlediska věcného vypořádání kasační stížnosti identifikoval Nejvyšší správní soud následující okruhy námitek stěžovatele, které pro přehlednost uspořádal takto. V prvním okruhu námitek souhrnně poukazoval na nedostatečnost odůvodnění rozhodnutí správních orgánů a rozsudku krajského soudu. Ve druhém okruhu námitek namítal vady výroku. Podle stěžovatele nebylo místo spáchání přestupku vymezeno dostatečně konkrétně, v důsledku čehož není možné učinit jednoznačný závěr o tom, zda skutečně došlo ke spáchání přestupku, který je stěžovateli kladen za vinu. Krajský soud měl provést stěžovatelem navržený důkaz fotografiemi z mapových serverů. Ve třetím okruhu námitek stěžovatel brojil proti závěru správního orgánů a krajského soudu stran shledané formy zavinění. Správní orgány dovodily zavinění ve formě úmyslu nepřímého, nicméně spáchání přestupku v této formě zavinění neprokázaly a ani neodůvodnily. Závěr o zavinění je jistě předmětem správního uvážení správního orgánu; správní uvážení však musí být přezkoumatelné, v opačném případě jde o libovůli. Z výše uvedených důvodů navrhl zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení mu věci k dalšímu řízení. Závěrem kasační stížnosti vyjádřil stěžovatel a jeho advokát nesouhlas s vyvěšením, resp. zveřejněním jejich osobních údajů na internetu, resp. webu Nejvyššího správního soudu.

IV.

[5] Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

pokračování

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že po důkladném posouzení obou správních rozhodnutí a rozsudku krajského soudu dospěl k závěru, že jak rozhodnutí správních orgánů, tak i rozsudek krajského soudu odpovídají požadavkům přezkoumatelného správního a soudního rozhodnutí formulovaným v rozsáhlé judikatuře Nejvyššího správního soudu k pojmu nepřezkoumatelnosti (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán, resp. soud podstatou námítky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námítky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012 - 45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 - 64). Takovými vadami rozhodnutí správních orgánů a ani rozsudek krajského soudu netrpí.

[9] Stěžovatel dále brojil proti specifikaci místa spáchání přestupku. Podle stěžovatele nebylo místo spáchání přestupku vymezeno dostatečně konkrétně, v důsledku čehož není možné učinit jednoznačný závěr o tom, zda skutečně došlo ke spáchání přestupku, který je stěžovateli kladen za vinu. Krajský soud pak pochybil, pokud neprovedl stěžovatelem navržený důkaz fotografiemi z mapových serverů.

[10] V rozsudku ze dne 10. 12. 2014, č. j. 9 As 80/2014 - 37, zdejší soud uvedl, že „[s]myslem přesného vymezení skutku ve výroku rozhodnutí je to, aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jiným jednáním.“ To vyplývá i z pozdější judikatury (srov. např. rozsudky ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 - 39, ze dne 11. 3. 2006, č. j. 4 As 270/2015 - 42, ze dne 16. 7. 2015, č. j. 4 As 63/2015 - 52), která dodává, že není potřebné, aby bylo místo spáchání přestupku vymezeno na „metr přesně“, ale s ohledem na kontext dané věci postačí i obecnější vymezení místa, kde došlo ke spáchání přestupku.

[11] Uvedeným požadavkům výroky správních rozhodnutí odpovídají. V rozhodnutí Městského úřadu Bohumín ze dne 11. 11. 2019, č. j. MÚBO/39881/2019, bylo místo spáchání přestupku vymezeno „v obci Bohumín, na ul. Ostravské ve směru od Ostravy“. Žalovaný následně uvedené místo ještě zpřesnil „v obci Bohumín, na ul. Ostravské u domu č. p. 2 ve směru od Ostravy“. Na tomto místě přitom bylo umístěno předmětné měřicí zařízení, což potvrdili oba zasahující policisté. Místo spáchání přestupku je nadto zachyceno i na fotografii založené ve spisu (která je součástí výstupu z měřicího zařízení, na které jsou uvedeny i přesné souřadnice daného místa). Nejvyšší správní soud tedy souhlasí s krajským soudem, že místo spáchání přestupku bylo v dané věci specifikováno dostatečně. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje i s další argumentací krajského soudu. Poukazy na soudní rozhodnutí akcentované stěžovatelem neshledává Nejvyšší správní soud

případnými, neboť v nich nebyla řešena identická skutková situace. S ohledem na dostatečné specifikování místa spáchání přestupku kasační soud souhlasí s krajským soudem i v tom, že nebylo nutno provádět další dokazování v tomto směru (např. fotografiemi z mapových serverů). Soud dodává, že mu není zřejmé, z jakého důvodu stěžovatel neuplatnil shora uvedenou argumentaci v řízení před správními orgány, ale až v řízení před soudem. V takovém uplatnění argumentace lze spatřovat i účelovost (podpůrně viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 1 As 83/2013 - 60, či ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115).

[12] K dalším námitkám Nejvyšší správní soud uvádí, že forma zavinění je obligatorní náležitostí výroku rozhodnutí od 1. 10. 2015, kdy nabyl účinnosti zákon č. 204/2015 Sb. Správní orgán dovodil, že stěžovatel se jednání dopustil úmyslně (ve formě nepřímého úmyslu). Ze zákona přitom explicitně neplyne povinnost správního orgánu specifikovat i formu úmyslného zavinění. To potvrzuje i judikatura Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 As 303/2016 - 37, ze dne 4. 5. 2017, č. j. 10 As 318/2016 - 46, ze dne 21. 6. 2018, č. j. 9 As 348/2017 - 38). Např. v posledně označeném rozsudku soud uvedl, že: *„Podle § 3 zákona o přestupcích [k] odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Z toho vyplývá, že pro posouzení viny je podstatné pouze rozlišení zavinění na úmyslné a nedbalostní. Rozlišení mezi vědomou a nevědomou nedbalostí se poté může promítnout do rozhodování o druhu a výměry sankce (§ 12 odst. 1 zákona o přestupcích), tedy do odůvodnění rozhodnutí o přestupku, takové rozlišení však nemusí být výslovně uvedeno ve výrokové části rozhodnutí.“* Soud pro úplnost dodává, že zavinění ve formě úmyslu je dáno tehdy, jestliže jednatel věděl, že svým jednáním může vyvolat určitý právní následek, a chtěl jej vyvolat (úmysl přímý), nebo tehdy, když jednatel věděl, že následek může způsobit, a pro případ, že jej způsobí, s tím byl srozuměn (úmysl nepřímý). Srozumění jednatelova se způsobením následku u nepřímého úmyslu vyjadřuje jeho aktivní volní vztah k následku, který není přímým cílem jeho jednání ani nevyhnutelným prostředkem k dosažení jiného jím sledovaného cíle, nýbrž nechtěným (vedlejším) následkem jeho jednání. Jednatel je přitom srozuměn s tím, že dosažení jím sledovaného cíle předpokládá způsobení tohoto následku. Na takové srozumění lze usoudit tehdy, jestliže jednatel nepočítal s žádnou konkrétní okolností, která by mohla následku, který si představoval jako možný, zabránit, nebo jestliže spoléhal jen na okolnosti, které nebyly reálně způsobitelné takovému následku zamezit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. 1 Afs 332/2018 - 82).

[13] Na uvedené navázal Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 24. 9. 2020, č. j. 8 As 311/2018 - 48 (ve kterém se zabýval i podobnou argumentací, jakou vznesl stěžovatel zastupovaný stejným právním zástupcem v této věci, a neshledal ji důvodnou). Mj. uvedl, že stěžovatelovo protiprávní jednání (překročení maximální povolené rychlosti o 17 km/h) mělo za následek porušení zájmu společnosti na dodržování maximální předepsané rychlosti v obci. Stěžovatel věděl, že rychlou jízdou může porušit zájem společnosti na dodržování maximální předepsané rychlosti v obci. Stěžovatelem tvrzená nedbalost by přicházela v úvahu například za situace, kdy by řidič nesledoval tachometr řízeného vozidla a překročil nepatrně povolenou rychlost, aniž by si překročení uvědomil. Naopak úmyslně by bylo možné daný přestupek spáchat tehdy, jestliže by řidič věděl, jakou rychlostí se pohybuje, a překročit nejvyšší povolenou rychlost by chtěl (např. za

pokračování

účelem rychlého přemístění z bodu A do bodu B). V takovém případě by se jednalo o úmysl přímý. Nepřímý úmysl by přicházel v úvahu tehdy, jestliže by si řidič byl vědom toho, že povolenou rychlost nejspíše překračuje (např. řízené vozidlo se pohybuje značně rychleji než ostatní jedoucí vozidla nebo rychlost vozidla je natolik vysoká, že si jí je řidič schopen uvědomit bez pohledu na tachometr), a pokud by tomu tak skutečně bylo, tak by s tím byl srozuměn (stěžovatel překročil nejvyšší povolenou rychlost o 17 km/h). Stěžovateli, jako zkušenému řidiči, přitom muselo být zřejmé, že povolenou rychlost překračuje, i kdyby se na tachometr nepodíval. Je tak vyloučeno, aby spoléhal na to, že se překročení povolené rychlosti nedopustí, a to i s ohledem na místo spáchání přestupku (zastavěné území obce). Stěžovatel byl proto přinejmenším srozuměn s tím, že zájem na dodržování maximální předepsané rychlosti v obci porušuje. Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené shledal aktivní volní vztah stěžovatele ke způsobenému následku. Za takové situace není možné se přiklonit k názoru stěžovatele o nedbalostním zavinění přestupku (podrobněji srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2020, č. j. 8 As 311/2018 - 48, a na něj navazující judikaturu).

[14] V souladu s uvedenými východisky na věc nahlížely i správní orgány. Správní orgán I. stupně jednání stěžovatele vyhodnotil jako jednání ve formě úmyslu nepřímého, neboť stěžovatel musel vědět, že svým společensky škodlivým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn, tedy musel si být vědom, že řídí vozidlo v obci, a jako řidič motorového vozidla, který vlastní řidičské oprávnění od roku 1996, musel vnímat a rozpoznat, že jede rychlostí podstatně vyšší než je 50 km/h. Žalovaný s tímto hodnocením souhlasil a dále jej rozvedl. Zdůraznil, že k překročení rychlosti došlo v zastavěné části obce u autobusové zastávky, stěžovatel tak musel vědět, že se nachází v obci a mohl a měl sledovat ukazatel rychlosti ve vozidle, ze kterého by zjistil, že řídí vozidlo vyšší rychlostí, než je v místě dovoleno, tedy věděl, že svým jednáním ohrožuje zájem chráněný zákonem a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, byl s tímto srozuměn. Žalovaný poukázal také na to, že při projednání přestupku stěžovatel nenamítal, že by nevěděl, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost, zmínil pouze to, že nikdy pokuty neplatí. Uvedené závěry pak řádně přezkoumal krajský soud a správně dovodil, že správní orgány dostatečně odůvodnily shledanou formu zavinění. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný důvod ke zrušení rozsudku krajského soudu, popř. rozhodnutí správních orgánů. Jejich nosné závěry mají oporu v právní úpravě a správním spisu. Nejvyšší správní soud se s nimi proto ztotožnil, v důsledku čehož nemohl shledat důvodnou ani polemiku stěžovatele s nimi.

[15] K nesouhlasu stěžovatele a jeho zástupce se zveřejněním osobních údajů na internetu (viz str. 6 a násl. kasační stížnosti) soud v souladu se svou judikaturou uvádí, že „způsob, jakým soud standardně zveřejňuje anonymizované verze rozhodnutí na svých webových stránkách, neporušuje právo na ochranu osobních údajů či soukromí stěžovatele ani advokáta Mgr. Václava Voříška.“ (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2020, č. j. 1 As 484/2019 - 32). Pokud se advokát „cítí být poškozen, je-li spojován se způsobem, jakým vykonává advokacii, nelze příčiny takových jeho domněnek spojovat se skutečností, že soudy zcela v souladu s platnými právními předpisy zveřejňují ve svých rozhodnutích jeho údaje, vystupuje-li v postavení advokáta a zástupce účastníka řízení“ (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. Nao 175/2017 - 161, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2019, č. j. 2 As 383/2017 - 46, ze dne

17. 1. 2019, č. j. 10 As 321/2017 - 38, ze dne 5. 3. 2020, č. j. 1 As 36/2019 - 34, a další). Soud se již vyjádřil i k požadavku na předložení věci státní správě Nejvyššího správního soudu. Např. v rozsudku ze dne 12. 3. 2020, č. j. 9 As 311/2019 - 40, uvedl, že: „*K nesouhlasu stěžovatele a jeho advokáta s vyvěšením jejich osobních údajů na internet vyjádřenému v kasační stížnosti soud připomíná, že se jedná o porozsudkovou agendu a že není namístě předkládat tento požadavek znovu státní správě NSS, jak v kasační stížnosti požaduje. Předseda NSS už totiž na obdobnou žádost opakovaně zareagoval (...) přípisem ze dne 25. 11. 2019, č. j. S 139/2019 - 7, v němž jasně uvedl, že dalším žádostem téhož advokáta a stejného obsahu již odmítne bez dalšího vyhovět. Za této situace je nynější opakovanou žádost, jíž se stěžovatelův zástupce znovu domáhá odpovědi na otázku, kterou již od věcně příslušného orgánu opakovaně dostal, nutno pokládat za účelovou. Nyní rozhodující senát také v souladu s jasným vyjádřením předsedy NSS mu tuto žádost znovu nepředkládal.*“ Lze poukázat i na další rozsudky, které se obdobnou argumentací již zabývaly, viz např. rozsudky ze dne 4. 3. 2020, č. j. 9 As 332/2019 - 34, ze dne 21. 4. 2020, č. j. 9 As 24/2020 - 30 atp.

[16] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[17] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. května 2021

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu